

Ўлим ҳақ. Бироқ биз тайёрми?

17:00 / 25.11.2020 2740

Қуръони Карим бундан ўн тўрт аср олдин айтган илмий ҳақиқатлардан бири ҳақида сўз юритсак. Бу кексалик ва ўлим сирларига оид бўлиб, бу мавзуга доир сўнгги илмий кашфиётларни кўриб, Қуръони Каримда баён қилинган оятларни ўргансак.

Танаккус ҳеч қачон тўхтатиб бўлмайдиган жараёндир.

Араб тилида «танаккус» деб аталган сўз ўзбек тилида «кексайиш», «заифлашиш», «кучдан қолиш», «қариб, хотирадаги илмлар кетиб, ёш боладек бўлиб қолиш» каби маъноларни билдиради. Қуръони Каримда умр узайгани сайин тананинг мўртлашиб, кучдан қолиши, қувват кетиши баён қилинган. Ҳар қандай тирик ҳужайра фаолиятини бошлаши билан ўлим жараёни ҳам бошланади. Олимларнинг айтишича, ҳар бир яратилган тирик ҳужайра ўлим сари кетиб боради. Ҳужайранинг азалий яшаши мумкин эмас! Чунки ҳужайранинг тузилиши куни келиб ўлиши учун яратилганини кўрсатади.

Юлдузларда бўладиган жараён қандай бўлса, ҳужайраларда ҳам шундай бўлади. Юлдузлар аввал бошда ўладиган қилиб яратилгандир. Улар ўзидаги ёқилғисини ишлатиб бўлгач, ўлиб, бошқа ҳолатга ўтади. Бундай жараён ўсимликларда ҳам, ҳашаротлар оламида ҳам бўлади. Коинотдаги ҳар бир нарса охирида ўлишга мослаб яратилган. Энг сўнгги илмий тадқиқотлардан бирида айтилишича, коинотнинг ўзи ҳам ўлади. Олимлар коинот завол, ўлим сари кетаётганини таъкидлашяпти.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай деб марҳамат қилган:

Барчамизга маълумки, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам пайғамбар этиб юборилган пайтларида атроф хурофотлар ва абадий яшайдиган кишилар ҳақидаги қиссаларга тўла эди. Мана шундай хурофотлар тўлиб-тошган замонда инсон ўзича «Барча одамлар яқинда ўладилар» деб айта олмайди. Лекин бу ишни Қуръони Карим қилди.

Қуръони Каримда шундай оят бор:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَادٍ أَصْحَابَ الْأَنْبِيَاءِ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ وَعَلَىٰ آلِهِمْ وَرُسُلِهِمْ

«Қаерда бўлсангиз ҳам, ҳаттоки мустаҳкам қалъаларда бўлсангиз ҳам ўлим сизни топадир» (Нисо сураси, 78-оят).

Абадий яшаш ҳақидаги қиссалар кўпайган пайтда бирор инсон ўзича шу гапни айта оладими? Ҳар бир инсон куни келиб ўлиши аниқлигини эълон қила оладими? Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ўлмай яшаш ҳақидаги хурофотлар кўпайган пайтда ушбу оятни одамларга қироат қилиб беришлари у зотнинг ҳақ пайғамбар эканликларига далилдир. Чунки ўша даврда Аллоҳ таолодан бошқа ҳеч ким башариятнинг ўлишини, Ўзидан бошқа ҳеч ким абадий қолмаслигини айта олмайди. Мазкур оятни Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга Аллоҳ таолонинг Ўзи нозил қилгандир! Одамларга уни эълон қилишни Ўзи буюргандир!

Олимлар ҳужайранинг қариш жараёнини тўхтатадиган дори ишлаб чиқара оладиларми? Албатта, йўқ! Чунки ҳужайра аслида қариш, ўлишга мослаб яратилган. Инсон қарийдиган, бир кун ўладиган қилиб яратилган. Бугун олимлар ушбу ҳақиқатни тан олиб, таслим бўляптилар.

Абдуддоим Каҳел мақоласи асосида Нозимжон Ҳошимжон тайёрлади